

Mikrokontrolery z rdzeniem ARM, część 16

System przerwań c.d.

Przykładowe programy obsługi przerwań

Wszystkie programy przedstawione w bieżącym odcinku reagować będą na wciśnięcie klawisza S5, który jest podłączony do linii P0.14 mikrokontrolera. W programie przedstawionym na **list. 5** (*ep6b.zip*, na CD-EP3/2007B) w momencie wciśnięcia klawisza S5 diody będą na przemian załączane i wyłączone po każdym wciśnięciu klawisza.

Funkcja obsługi przerwania została zadeklarowana z atrybutem FIQ, informującym kompilator że będzie ona wywołana w reakcji na przerwanie FIQ. Plik startowy *boot.s* musi być skonfigurowany tak, aby

w miejscu wektora przerwania FIQ umieszczona była funkcja *FIQIntHandler*, co realizuje poniższa linijka kodu:

```
FIQ_Addr:
.word    FiqIntHandler
```

Należy również pamiętać o zapewnieniu kilkudziesięciu bajtów stosu dla trybu FIQ, co realizuje poniższa linijka kodu:

```
.equ     FIQ_Stack_Size,
0x00000020
```

Program rozpoczyna się od wykonania funkcji *main()*, w której najpierw inicjalizowane są linie sterujące diodami mikrokontrolera w kierunku wyjścia. Następnie ustawiany jest rejestr PINSEL0 tak, aby linia P0.14 portu pełniła

rolę wejścia EINT1. Kolejną rzeczą, jaką musimy zrobić to ustawienie przerwań zewnętrznych tak, aby > 17) były one wyzwalane opadającym zboczem, czego dokonujemy poprzez ustawienie pierwszego bitu rejestru EXTMODE oraz wyzerowanie pierwszego bitu rejestru EXTPOLAR. Na zakończenie konfiguracji przerwań zewnętrznych kasujemy znacznik zgłoszenia przerwania, który mógł zostać przypadkiem zmieniony podczas konfiguracji przerwań. Pozostało nam jeszcze skonfigurowanie kontrolera przerwań VIC: Przerwanie EINT1 kwalifikowane jest jako przerwanie FIQ oraz odblokowywane jest zezwolenie na przerwanie. Na zakończenie włączane są przerwania w jednostce centralnej, po czym program kończy działanie. W momencie wciśnięcia klawisza S5 zostanie zgłoszone przerwanie FIQ w wyniku, czego zostanie wywołana funkcja jego obsługi *FIQIntHandler*. W funkcji tej zmieniany jest stan portu diod LED na przeciwny, a na koniec obsługi przerwania kasowana jest flaga zgłoszenia przerwania EINT1 poprzez wpisanie do rejestru EXTINT jedynki na pierwszym bicie.

Wiemy już jak skonfigurować system przerwań, aby wybrane przerwanie było zgłaszane jako FIQ, teraz pokażemy, co trzeba zrobić, aby to samo przerwanie zewnętrzne zostało zakwalifikowane jako wektoryzowane przerwanie IRQ. Na **list. 6** (*ep6c.zip*, publikujemy na CD-EP3/2007B) przedstawiono program, który zlicza liczbę wystąpień przerwania EINT1 (klawisz S5), a następnie za pomocą klasy obsługującej wyświetlacz LCD zaprezentowanej w poprzednim odcinku kursu wyświetla tę wartość.

Przerwanie *IrqInt1Handler* zadeklarowano z atrybutem IRQ, informującym, że będzie to procedura obsługi przerwania IRQ. Tym razem nie musimy modyfikować pliku startowego *boot.s*, ponieważ adres procedury obsługi przerwa-

List. 5. Program powodujący po wciśnięciu klawisza S5 przemienne włączane i wyłączone LED-ów

```
#include "lpc213x.h"
#include "armint.h"

//Definicja LEDOW
#define LEDS (0xFF<<16)
#define LEDDIR IOIDIR
#define LEDSET IOISET
#define LEDCLR IOICLR
#define LEDPIN IOIPIN

#define EINT1_SEL (2<<28)
#define P014_SEL_MASK (3<<28)
#define EINT1_VIC (1<<15)

//Przerwanie szybkie (FIQ)
extern "C" void FiqIntHandler(void) __attribute__((interrupt("FIQ")));

void FiqIntHandler(void)
{
    //Zmien stan LEDOW na przeciwny
    IOIPIN ^= LEDS;
    //Kasuj zrodlo przerwania
    EXTINT = EXTINT_EINT1;
}

/* Funkcja glowna main */
int main(void)
{
    //Diody LED jako wyjście
    LEDDIR |= LEDS;
    //Wylacz LEDY
    LEDCLR = LEDS;
    //Uruchomienie na P0.14 funkcji alternatywnej INT1
    PINSEL0 &= ~P014_SEL_MASK;
    PINSEL0 |= EINT1_SEL;
    //Przerwanie zboczem
    EXTMODE |= EXTINT_EINT1;
    //Zbocze opadające
    EXTPOLAR &= ~EXTINT_EINT1;
    //Kasuj wystapienie przerwania (1 kasuje)
    EXTINT = EXTINT_EINT1;
    //Ustawienie INT1 jako FIQ
    VICIntSelect |= EINT1_VIC;
    //Zalaczenie przerwania
    VICIntEnable = EINT1_VIC;
    //Zalacz FIQ
    enable_fiq();
    return 0;
}
```


Co miesiąc w Magazynie INTERNET:

- Najbardziej aktualne informacje o globalnej sieci komputerowej
- Porady praktyczne dla początkujących i zaawansowanych
- Opisy najnowszych technologii
- Kursy dla webmasterów
- Przegląd najnowszego oprogramowania
- Artykuły, które pomogą Twojej firmie lepiej wykorzystać internet, uniknąć zagrożeń i zaoszczędzić pieniądze
- Opisy ciekawych zastosowań internetu
- Porady dotyczące wyszukiwania informacji

Na CD
pełne
komercyjne
wersje
programów

W numerze 3/2007 między innymi:

- Kursorom po mapie, czyli koniec ery papierowych map i planów miast
- Systemy CMS: niezbędny współczesnego webmastera
- Semantyczny XHTML
- Błogowanie przeciwko machinie: internet w służbie demokracji

Magazyn INTERNET

można nabyć we wszystkich EMPIK-ach
i większych kioskach z prasą.

Wszelkich informacji udziela Dział Prenumeraty:
tel. (22) 568-99-22, faks (22) 568-99-00

List. 6. Program zliczający liczbę wystąpień przerwania EINT1 (klawisz S5), a następnie za pomocą klasy obsługującej wyświetlacz LCD

```
#include "lpc213x.h"
#include "armint.h"
#include „CLcdDisp.h”

#define EINT1_SEL (2<<28)
#define P014_SEL_MASK (3<<28)
#define EINT1_VIC (1<<15)
#define EINT1_VIC_BIT 15
#define VIC_IRQSL0T_EN (1<<5)

//Przerwanie wektoryzowane IRQ
void IrqInt1Handler(void) __attribute__ ((interrupt(“IRQ”)));

static volatile unsigned int EintCnt;

void IrqInt1Handler(void)
{
    //Zmien stan LEDOW na przeciwny
    EintCnt++;
    //Kasuj zrodlo przerwania
    EXTINT = EXTINT_EINT1;
    //Informacja dla VIC - koniec procedury przerwania
    VICVectAddr = 0;
}

CLcdDisp cout;
/* Funkcja glowna main */
int main(void)
{
    //Uruchomienie na P0.14 funkcji alternatywnej INT1
    PINSEL0 &= ~P014_SEL_MASK;
    PINSEL0 |= EINT1_SEL;
    //Przerwanie zboczem
    EXTMODE |= EXTINT_EINT1;
    //Zbocze opadajace
    EXTPOLAR &= ~EXTINT_EINT1;
    //Kasuj wystapienie przerwania (1 kasuje)
    EXTINT = EXTINT_EINT1;
    //Wektor 0
    VICVectAddr0 = (unsigned int)IrqInt1Handler;
    VICVectCnt10 = EINT1_VIC_BIT | VIC_IRQSL0T_EN;
    //Odblokuj EINT1 w VIC
    VICIntEnable = EINT1_VIC;
    //Zalacz IRQ
    enable_irq();

    cout << “ARM - Vect IRQ”;
    cout << pos(1,2) << “IntCnt=”;
    while(1)
    {
        cout << pos(8,2) << EintCnt;
    }
    return 0;
}
```

nia będzie przekazany do slotu 0 kontrolera VIC. Wykonanie programu rozpoczyna się od inicjalizacji funkcji alternatywnej portu P0.14 EINT1, a następnie tak samo jak w poprzednim przykładzie ustawiane są przerwania zewnętrzne jako uruchamiane opadającym zboczem. W programie wykorzystywać będziemy slot zerowy (o najwyższym priorytecie) kontrolera, do którego podstawiamy adres procedury obsługi przerwania EINT1:

$VICVectAddr0 = (\text{unsigned int})IrqInt1Handler;$

Następnie do rejestru konfiguracyjnego wpisujemy numer kanału przerwania EINT, które będzie przyporządkowane do tego slotu oraz włączamy ten slot. Na koniec odblokowujemy w kontrolerze VIC przerwanie EINT1 oraz globalnie przerwanie IRQ w jednostce centralnej. Po wykonaniu inicjalizacji

program wchodzi do pętli nieskończonej, w której na bieżąco wyświetla stan zmiennej *EintCnt*.

W momencie wciśnięcia klawisza S5 zostaje wywołana procedura obsługi przerwania *IrqInt1Handler*, w której zwiększany jest licznik przerwania, a następnie jest kasowany znacznik zgłoszenia przerwania. Ostatnią czynnością, jaką realizuje ta procedura jest zapis wartości 0 do rejestru *VICVectAddr*, co jest informacją dla kontrolera VIC, że procedura obsługi przerwania dobiegła końca.

Do przedstawienia pozostał nam jeszcze ostatni tryb obsługi przerwania, czyli niewektoryzowane przerwanie IRQ. Działanie programu przedstawionego na **list. 7** (*ep6d.zip*, dostępny na CD-EP3/2007B) jest analogiczne jak programu poprzednio opisanego, z tym, że do zwiększania stanu licznika prze-

rwań wykorzystywać będziemy nie wektoryzowane przerwanie IRQ.

Inicjalizacja systemu przerwań zewnętrznych odbywa się analogicznie jak w poprzednim programie, różnica pojawia się tylko w przypadku ustawień kontrolera VIC. Adres procedury obsługi przerwania wpisujemy do rejestru *VICDefVectAdr* zawierającego adres procedury obsługi przerwań niewektoryzowanych, a następnie odblokowujemy przerwanie *EINT1* ustawiając bit odpowiadający kanałowi przerwania *EINT1* w rejestrze *VICIntEnable*. Brak aktywacji danego kanału przerwania w slotie wektoryzowanym powoduje, że w momencie wystąpienia przerwania zostanie ono zakwalifikowane jako nie wektoryzowane i wywołana zostanie procedura obsługi przerwania niewektoryzowanego. Sama procedura obsługi przerwania jest również zadeklarowana z modyfikatorem, IRQ. W ciele procedury obsługi przerwania następuje sprawdzenie 24 rejestru *VICIRQStatus* w celu określenia źródła przerwania. Jeżeli przerwanie pochodziło od kanału *EINT1*, wówczas kasowana jest flaga zgłoszenia przerwania w rejestrze *EXTINT* oraz wysyłana jest informacja o zakończeniu obsługi przerwania do kontrolera VIC.

Zakończenie

W ten sposób zapoznaliśmy się z obsługą przerwań oraz nauczyliśmy się obsługiwać przerwanie zewnętrzne *EINT0...EINT3*. System przerwań mikrokontrolerów LPC213x jest bardzo bogaty i jest on bardziej zbliżony do sposobu obsługi systemu przerwań w komputerach klasy PC niż w typowych mikrokontrolerach 8-bitowych. Zgłaszane przerwanie mogą być zaklasyfikowane w trzech trybach: jako przerwanie FIQ, wektoryzowane IRQ oraz niewektoryzowane IRQ. Jednak naj-

List. 7. Program o funkcji identycznej z programem pokazanym na list. 6, przy czym do zwiększania stanu licznika przerwań wykorzystano nie wektoryzowane przerwanie IRQ

```
#include "lpc213x.h"
#include "armint.h"
#include "CLcdDisp.h"

#define EINT1_SEL (2<<28)
#define P014_SEL_MASK (3<<28)
#define EINT1_VIC (1<<15)
#define EINT1_VIC_BIT 15
#define VIC_IRQSL0T_EN (1<<5)

//Przerwanie wektoryzowane IRQ
void IrqInt1Handler(void) __attribute__((interrupt("IRQ")));

static volatile unsigned int EintCnt;

void IrqInt1Handler(void)
{
    if(VICIRQStatus & EINT1_VIC)
    {
        //Zmien stan LEDOW na przeciwny
        EintCnt++;
        //Kasuj zrodlo przerwania
        EXTINT = EXTINT_EINT1;
    }
    //Informacja dla VIC - koniec procedury przerwania
    VICVectAddr = 0;
}

CLcdDisp cout;
/* Funkcja glowna main */
int main(void)
{
    //Uruchomienie na P0.14 funkcji alternatywnej INT1
    PINSEL0 &= ~P014_SEL_MASK;
    PINSEL0 |= EINT1_SEL;
    //Przerwanie zboczem
    EXTMODE |= EXTINT_EINT1;
    //Zbocze opadajace
    EXTPOLAR &= ~EXTINT_EINT1;
    //Kasuj wystapienie przerwania (1 kasuje)
    EXTINT = EXTINT_EINT1;
    //Wektor default
    VICDefVectAddr = (unsigned int)IrqInt1Handler;
    //Zalaczenie przerwania
    VICIntEnable = EINT1_VIC;
    //Zalacz IRQ
    enable_irq();

    cout << "ARM - NoVect IRQ";
    cout << pos(1,2) << "IntCnt=";
    while(1)
    {
        cout << pos(8,2) << EintCnt;
    }
    return 0;
}
```

częstszą konfiguracją, z jaką będziemy mieli do czynienia to: jedno przerwanie FIQ przydzielone dla urządzenia, które będzie wymagać czasowo krytycznej reakcji, oraz kilkanaście wektoryzowanych przerwań IRQ, dla mniej krytycznych przerwań. Tylko w bardzo zaawansowanych aplikacjach, gdzie liczba potrzebnych przerwań przekroczy 16

zmusi nas do użycia najwolniejszego nie wektoryzowanego przerwania IRQ. Mając już odpowiednią dawkę wiedzy na temat systemu przerwań w następnym odcinku zajmiemy się układami czasowo-licznikowymi mikrokontrolera, układem *watchdog* oraz zegarem RTC.

Lucjan Bryndza, EP
lucjan.bryndza@ep.com.pl

Multimetr cyfrowy:

- * podświetlony wyświetlacz LCD 3 1/2"
- * automatyczny wskaźnik polarizacji
- * zakres pomiarowy napięcia stałego od 200 mV do 600 V (5 podzakresów)
- * zakres pomiarowy napięcia zmiennego: od 200 V do 600 V
- * zakres pomiarowy prądu stałego: od 200 µA do 10 A (5 podzakresów)
- * pomiar rezystancji: od 200 Ω do 2 MΩ
- * tester diod, tranzystorów i zwarcia
- * funkcja HOLD
- * sygnalizacja dźwiękowa

Zasilacz:

- * napięcie wyjściowe: 3 - 4,5 - 6 - 7,5 - 9 - 12 VDC
- * mały poziom szumów
- * maksymalny prąd obciążenia: 1,5 A (2 A szczytowy)
- * wskaźnik przeciążenia - dioda LED
- * wskaźnik zacięcia - dioda LED

Stacja lutowicza:

- * zasilanie laboratoryjne - 24 V
- * grzałka - ceramiczna, o mocy 48 W, wbudowany czujnik temperatury
- * zakres temperatur grzania: 150 - 450°C
- * możliwość lutowania bezłutowego
- * w zestawie gąbka czyszcząca

Cena: 451 zł

Zamówienia przyjmuje Dział Handlowy AVT
 01-939 Warszawa, ul. Burleska 9
 tel. 022 568 99 50, fax 022 568 99 55
 e-mail: handlowy@avt.pl, www.sklep.avt.pl